

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**

Број:

Дана, 3.4.2017. године

Записник

са састанка Комисије за обезбеђење квалитета одржаног дана 31.3.2017. године са почетком у 10 часова у сали П-9.

Састанак води проф. др Биљана Шимуновић Бешлин, продекан за наставу.

Присутни чланови: проф. др Биљана Шимуновић Бешлин, проф. др Владислава Гордић Петковић, доц. др Анжела Прохорова, проф. др Марина Пуја Бадеску, проф. др Харгита Хорват Футо, проф. др Владимир Баровић, проф. др Дамир Смиљанић, доц. др Тамара Валчић Булић, проф. др Јелена Ђерманов, доц. др Бојан Јаничић, проф. др Жолт Лазар, доц. др Соња Веселиновић, проф. др Слободан Павловић, Мирјана Галоња и проф. др Светозар Бошков.

Одсутни чланови: проф. др Адам Светлик, проф. др Николина Зобеница, проф. др Оливера Радуловић, Татјана Малеташки, Миладин Трифковић, Жељка Несторовић Токош, Мирослав Радека, Исидора Филипов, Тања Голић и Исидора Марковић.

Осим чланова Комисије, састанку је присуствовала и др Биљана Лунгулов, представник Факултета у Одбору за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду (УНС).

На почетку састанка проф. др Биљана Шимуновић Бешлин обавестила је присутне да је Факултет предао захтев и документацију за акредитацију новог студијског програма ОАС Енглески језик и књижевност са другом страном филологијом.

Др Биљана Лунгулов обавестила је присутне да је на састанку Одбора за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију УНС најављено да су започете припреме за нови, трећи круг акредитације студијских програма и високошколских установа. Тим поводом на састанку Одбора УНС дефинисани су одређени проблеми који су уочени у претходним круговима акредитације:

- велики трошкови акредитације студијских програма и установа за установе чији је оснивач држава и које се финансирају из буџета Републике Србије;
- непостојање јасних правила у вези са изменама и допунама акредитованих студијских програма;
- непостојање јасних правила на основу којих се утврђује тип предмета у студијским програмима ОАС (академско-општеобразовни, теоријско-методолошки, научно-стручни, стручно-апликативни);
- оптерећеност процеса акредитације преобимном документацијом и неопходношћу прилагања истих формалних доказа за испуњавање стандарда за акредитацију сваког

појединачног студијског програма који реализује акредитована високошколска установа са дозволом за рад (нарочито у случају простора и опреме).

Након расправе у којој су учествовали: доц. др Тамара Валчић Булић, проф. др Биљана Шимуновић Бешлин, проф. др Жолт Лазар, проф. др Јелена Ђерманов, проф. др Марина Пуја Бадеску, проф. др Владислава Гордић Петковић, доц. др Светозар Бошков закључено је да Одбору УНС треба указати на следеће проблеме у процесу акредитације студијских програма и високошколских установа:

1. Дефинисани рокови за предају документације за акредитацију студијских програма су ограничавајући и нису усаглашени са терминима конкурса за упис студената на државне универзитете. Рокове за предају документације за поновну акредитацију студијских програма и акредитацију нових студијских програма требало би усагласити са терминима конкурса за упис на студије на државним факултетима (јуни и септембар-октобар).
2. Тренутни стандарди за акредитацију су исувише стриктно и ригидно постављени. Ономогућена је било каква измена у стандардима која се односи на специфичности појединих образовно-научних области. Такође, иста ситуација је примећена и приликом попуњавања електронског формулара. У складу са тим, потребно је омогућити измену стандарда, као и других аспеката студијског програма током периода од пет година. На пример, уколико се врше измене које се односе на упис студената, дефинисати процедуре на који начин се те измене могу унети у стандарде за акредитацију. Потребно је дефинисати процедуре којима се омогућава да се измене које се врше у студијском програму (ангажовани наставници, сарадници, статус предмета, број ЕСПБ, положај предмета и сл.) у току раздобља између два круга акредитације усвајају на нивоу највишег стручног органа високошколске установе одговорне за реализацију конкретног студијског програма. Потребно је омогућити високошколским установама да континуирано прате реализацију студијских програма и у складу са резултатима тог праћења да благовремено реагују у циљу унапређења квалитета студија. Тиме би се избегла садашња обавеза чекања наредног циклуса акредитације како би се стекле могућности да се одређени аспекти студијског програма измене и унапреде.
3. Уколико је високошколска установа већ акредитована и има регуларну дозволу за рад, не би требало да приликом акредитације нових или реакредитације постојећих студијских програма има обавезу да приложи поново исте формалне доказе који су већ били достављени и на основу којих је високошколска установа добила акредитацију (нпр. подаци о броју интернет прикључака, квадратури, техничкој опремљености, библиотечким јединицама и сл.).
4. Потребно је јасно дефинисати сврху утврђивања типа предмета у курикулуму ОАС. Тренутни захтеви доводе до тога да се насумично распоређују предмети и сврставају о одређени тип да би се задовољили проценти прописани у стандардима.
5. У документацији која се прилаже уз захтев за акредитацију заступљен је велики број прилога и табела. Актуелни стандарди и систем акредитације представљају ригидан процес, оптерећен формалностима, који је и најчешће нетранспарентан и неефикасан.
6. Актуелни електронски формулар не одговара потребама и специфичностима свих образовно-научних области, посебно у случају друштвено-хуманистичких наука. Постоји

значајан простор за унапређење квалитета електронског формулара као инструмента за проверу испуњености стандарда за акредитацију студијских програма. Потребно је креирати софтвер у којем би се константно налазили сви подаци о студијским програмима, који би били доступни рецензентима и Комисији за акредитацију и проверу квалитета. Такође, то би омогућило високошколским установама да приликом нове акредитације или реакредитације само унесу измене и допуне у постојеће студијске програме. Тиме би се значајно повећала ефикасност и транспарентност процеса акредитације. Између осталог, потребно је омогућити допуну наставних звања за поједине образовно-научне области. Критеријуми по којима се рачуна оптерећење наставника и сарадника нису адекватни. Ако је планиран упис мањег броја студената од броја прописаног стандардима за величину групе за предавања, односно вежбе, оптерећење се мора обрачунавати у складу са том чињеницом. Планирани број за упис студената на студијски програм од изузетног друштвеног значаја може да износи 10% од норматива за величину групе за предавања у одређеном научно-образовном пољу. Потребно је утврдити посебне стандарде за рачунање оптерећења наставника ангажованих у реализацији таквих студијских програма (на пример: студије језика и књижевности националних заједница у АПВ и Републици Србији).

7. Неопходно је увести специфичне стандарде или измене у постојеће стандарде за филолошке науке (посебно за стране филологије) и уважити посебности ове образовно-научне области у пољу друштвено-хуманистичких наука:

- a. Предлажемо да се у тексту „Допуна стандарда за акредитацију високошколских установа у оквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља“ (*Акредитација у високом образовању*, Београд: Министарство просвете и спорта, 2010, стр. 51) и „Допуна стандарда за акредитацију студијских програма у оквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља“ (стр. 63) у оквиру друштвено-хуманистичких наука издвоје стране филологије као посебна категорија и дода следећи текст: *„За квалитетно извођење студијских програма у пољу друштвено-хуманистичких наука, научна област страна филологија потребно је испунити нормативе у погледу броја студената по наставним групама, тако да је величина групе на вежбама на основним студијама за академско-општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 30 студената, за научно-стручне и стручно-апликативне до 20 студената;“*

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ: Језичке вештине (слушање, говор, читање са разумевањем и писање), као и вештина превођења, које се усвајају у оквиру стручно-апликативних предмета могу да се стичу и развијају само путем интензивне комуникације у оквиру мањих група, у којима се активира максималан број студената. Код великих група није могуће ефикасно усвајање наведених вештина.

- b. У „Упутствима за припрему документације за акредитацију (новембар 2007)“ (*Акредитација у високом образовању*, тачка 6.2.1, стр. 85) наводи се да у документацији за акредитацију студијског програма првог нивоа, „од минималног броја часова активне наставе (600 на годишњем нивоу) на студијском програму првог нивоа студија минимално 50 % треба да буду часови предавања“. Предлажемо да се ова тачка допуни и да се стране филологије издвоје, односно, да „од минималног броја часова активне наставе (600 на годишњем нивоу) на

студијским програмима страних филологија минимално 30% треба да буду часови предавања“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ: Језичке вештине и вештина превођења могу да се усвајају искључиво кроз праксу и што већи број часова вежби, нарочито ако је језичка компетенција студената веома ниска. Самосталан рад ван наставе нема ефекта, јер језичке вештине и вештина превођења спадају у комуникативне вештине које могу да се усвајају само у групама, уз вођство компетентног наставног особља.

- с. Од кључног је значаја да у студијским програмима из области филолошких наука у случају страних филологија постоје предмети из језичких вештина (на пример, конверзација, састави, продуктивне језичке вештине, интегрисане језичке вештине, преводи и сл.), без предавања (само вежбе) и да их држе компетентни наставници језичких вештина и наставници страних језика, страни лектори и стручни сарадници верификовани од стране стручних и научних тела (на пример, Удружења преводаца, Сената Универзитета и слично), и то на свим нивоима студија.

Чланови Комисије предложили су да Наставно-научно веће усвоји њихов закључак и да исти проследи надлежним инстанцама, а да др Биљана Лунгулов пренесе Одбору чији је члан, закључке Комисије за обезбеђење квалитета Филозофског факултета.

Састанак завршен у 11:15 часова

Записник саставила:

Мирјана Галоња с.р.

Продекан за наставу Факултета

Проф. др Биљана Шимуновић-Бешлин